

רע"פ 3448/13 - אלעד סלומון נ' מדינת ישראל

רע"פ 3448/13 - אלעד סלומון נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 3448/13

אלעד סלומון

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[22.05.2013]

כבוד השופט ח' מלצר

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 22.04.2013 בתיק ע"פ 33462-10-12,

שניתן על ידי כב' הנשיאה ד' ברלינר, כב' השופט ג" קרא וכב' השופטת מ' סוקולוב

בשם המבקש - עו"ד גיא עין-צבי; עו"ד רני בנאי

בשם המשיבה - עו"ד איתמר גלבפיש

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' הנשיאה ד' ברלינר, כב' השופט ג" קרא, וכב' השופטת מ' סוקולוב) מתאריך 22.04.2013 ב-ע"פ 33462-10-12, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת ה' נאור) מתאריך 09.09.2012 ב-ת"פ 14222-11-11. למען שלמות התמונה אציין כי לצד בקשת רשות הערעור, עתר המבקש גם לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת עליו. בהחלטתי מתאריך 16.05.2013 הוריתי על עיכוב עונש המאסר בפועל עד להחלטה אחרת, ובתאריך 21.05.2013 אף קיימתי, לפני משורת הדין, דיון בבקשת עיכוב הביצוע, ובגדרו הוסכם כי עיכוב הביצוע יעמוד בעינו עד להכרעה בבקשת רשות הערעור עצמה. להלן יפורטו בתמציתיות הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשת רשות הערעור. תמצית העובדות וההליכים הקודמים

2. בתאריך 13.12.2011 הוגש נגד המבקש כתב אישום מתוקן, בגדרו נטען כי בתאריך 04.06.2011 פגש המבקש בא.ח., קטין יליד שנת 1999 (להלן: המתלון) בשטח בית ספר בתל אביב, ושיחק עימו כדורגל. לאחר שהסתיים המשחק, כך על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, הלכו המערער והמתלון לאיזור חדר התיאטרון של בית הספר. המבקש פנה למתלון, ואמר לו להוריד את מכנסיו. המתלון הוריד את מכנסיו, אך לא את התחתונים, ולאחר מכן שב ולבש אותם. בהמשך לכך, פנה המבקש למתלון בשנית ואמר לו להוריד את המכנסים ואת התחתונים. בתגובה, הוריד המתלון את המכנסים ואת התחתונים, ולאחר מכן שב ולבש אותם. בשלב זה, כך על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, חשף המתלון את איבר מינו בפני המתלון, וביקש מן המתלון להסתכל עליו. המבקש אף שפשף את איבר מינו באמצעות ידו למשך מספר רגעים. כמו כן, המבקש שאל את המתלון האם הוא מאונן, ומשהשיב המתלון בשלילה, אמר לו המבקש "בוא בוא, אני מאונן לך". או אז ברח המתלון מהמקום, ותוך כדי בריחתו ביקש המבקש מן המתלון שלא יספר לאיש על שהתרחש. בשלב מאוחר יותר אף הגיע המבקש לביתו של המתלון, והפציר באמו של המתלון שלא תפנה למשטרה. נוכח עובדות נטענות אלה, הואשם המבקש בביצוע מעשה מגונה בקטין (עבירה לפי סעיף 348(א), בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), ובביצוע מעשה מגונה בפומבי (עבירה לפי סעיף 349(ב) לחוק העונשין).
3. בתאריך 18.12.2011 הודיעו הצדדים לבית משפט השלום הנכבד כי הגיעו ביניהם להסדר טיעון, בגדרו הוסכם כי: כתב האישום המקורי שהוגש נגד המבקש יתוקן, כך שנוסחו יהיה כמפורט בפיסקה 2 לעיל, המבקש יודה בכל עובדות כתב האישום המתוקן, ישלח לתסקיר מטעם שירות המבחן, וכן יופנה למרכז להערכת מסוכנות לצורך עריכת חוות דעת בעניינו. הסדר הטיעון הנ"ל לא כלל הסכמה לעניין העונש.
- עוד באותו יום הודה המבקש בכל עובדות כתב האישום המתוקן, ובהתאם הורשע בשתי העבירות שיוחסו לו בגדרו. בהחלטה נוספת מאותו היום הורה בית משפט השלום הנכבד גם על עריכת תסקיר מטעם שירות המבחן ועל הכנת חוות דעת מטעם המרכז להערכת מסוכנות בעניינו של המבקש, כפי שהוסכם במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים.
4. בתאריך 09.09.2012 גזר בית משפט שלום את דינו של המבקש, לאחר שהוגשו בפניו שני תסקירים מטעם שירות המבחן, וחוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות, ולאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש.
- בתחילת גזר הדין, התייחס בית משפט השלום הנכבד בהרחבה לשני תסקירי שירות המבחן, לחוות דעתו של המרכז להערכת מסוכנות, וכן למסמך שהוגש מטעם עמותת "שלום בניך" בפתח תקווה, המטפלת בעברייני מין מהמגזר הדתי. בית משפט השלום ציין כי בסופו של דבר נמנע שירות המבחן, בתסקיר השני שהוגש, מהמלצה טיפולית, וזאת נוכח התרשמותו שלו מן המבקש, ומן האמור בחוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות, לפיה מסוכנותו של המבקש היא גבוהה, וכי הוא חסר מוטיבציה פנימית לטיפול.
- נוכח דברים אלה, קבע בית משפט השלום הנכבד כי בשל האמור בתסקיר השני "נעו כפות המאזניים ומרכז הכובד עבר מכיוון של העדפת עקרון השיקום לכיוון עקרונות הגמול וההרתעה, זאת לאחר שנמצא, על דעת גורמי הטיפול במרכז לטיפול בעברייני מין בפתח-תקווה, אליו הופנה הנאשם [המבקש כאן - ח"מ] על ידי שירות המבחן, כי הוא אינו מתאים לטיפול במסגרתם, בין היתר, נוכח היעדר מוטיבציה פנימית לטיפול". כמו כן, סקר בית משפט השלום הנכבד את נסיבותיו האישיות של המבקש, ואת נסיבות ביצוע העבירות שבהן הורשע.

לבסוף, ולאחר שנתן דעתו למכלול הנסיבות, השית בית משפט השלום הנכבד על המבקש עונש של 12 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר (כאשר התנאי הוא שהמבקש לא יעבור עבירה מהעבירות שבהן הורשע). עוד נקבע כי המבקש יפצה את המתלונן בסכום של 5,000 ש"ח.

5. על גזר דינו של בית משפט השלום הנכבד הגיש המבקש ערעור לבית המשפט המחוזי הנכבד, ובו טען אך ורק כנגד עונש המאסר בפועל שהושת עליו. טרם הדיון בערעור, הוגשו לבית המשפט המחוזי הנכבד המסמכים הבאים: חוות דעת עדכנית מטעם המרכז להערכת מסוכנות, תסקיר עדכני מטעם שירות המבחן, וכן חוות דעת מטעם עמותת "שלום בניך", שם השתלב המבקש בטיפול.

בהתייחסו לכל הנ"ל קבע בית המשפט המחוזי הנכבד בפסק דינו מתאריך 22.04.2013, בין היתר, כדלקמן:

"עיינו, אך זאת בקפידה, בחוות הדעת השונות שבפנינו, הכוונה לכל חוות הדעת, הן של העמותה, הן של הערכת המסוכנות והן של שירות המבחן. מבין שלוש חוות הדעת אנו רואים להדגיש במיוחד את חוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות. מדובר בחוות דעת מפורטת ביותר, המשתרעת על פני לא פחות מ-11 עמודים. אין לך נושא וזווית שלא זכו להתייחסות בחוות דעתו. לצערנו, אנו קוראים אותה אחרת מהדרך שבה מפרש הסניגור את הדברים. הן מטעמים של שמירה על צינעת הפרט והן משום שאיננו רואים להאריך, לא נחזור על הדברים שנאמרו באותה חוות דעת. בשורה התחתונה, לאחר שהבודק שקל את כל הנתונים שפועלים לזכות המערער [המבקש כאן - ח"מ], מסקנתו היא שהמערער אמנם מגלה מוטיבציה להמשך טיפול, אולם '... בשלב זה אין שינוי ברמת המסוכנות לטווח הארוך שנותרה בינתיים גבוהה'. דברים ברורים עוד יותר אומר שירות המבחן... קצין המבחן מציין, כי משיחות עם המערער 'התרשמנו שהישגיו הטיפוליים נמוכים ביותר ביחס לשעות הטיפול. קיימת אכן מוטיבציה חיצונית לטיפול, הקשורה למצב המשפטי, אך אין עדיין מודעות והבנה מספקת ביחס לגורמי הסיכון... מכל מקום, המסקנה של כל הגופים היא, שהמערער עדיין מהווה סיכון לסובבים אותו, כשהכוונה לקטנים".

נוכח דברים אלה, קבע בית המשפט המחוזי הנכבד כי: "בשורה התחתונה, דעתנו היא כי העונש שהטיל בית משפט קמא משקלל נכונה את רמת הענישה הראויה ונותן ביטוי, הן למיהותו של המערער והן למהותן של העבירות. הערעור נדחה".

על פסק דין זה הוגשה בקשת רשות הערעור שבפני.

טענות המבקש

6. בבקשתו, התמקד המבקש בשלוש טענות מרכזיות:

- ראשית, כי בעניינו יש מקום להעדיף את שיקול השיקום, על פני שיקולי הגמול וההרתעה, וזאת לאור השתלבותו "בהליך שיקומי מוצלח... כשברור ששליחת הנאשם [הכוונה למבקש - ח"מ] למאסר תוריד לטמיון את תוצרי תהליך השיקום".
- שנית, כי קיימות סתירות בין חוות הדעת השונות שהוגשו מטעם שירות המבחן ומטעם המרכז להערכת מסוכנות, וכי אין זה ברור מדוע העדיפו בתי המשפט הנכבדים קמא את עמדת שירות המבחן, על פני עמדתו של המרכז להערכת מסוכנות. ושלישית, כי העונש שהושת עליו החמיר עימו יתר על המידה, וזאת לנוכח נסיבותיו האישיות, ולאור הנזק שצפוי להגרם לו ולמשפחתו במידה וישלח למאסר מאחורי סורג ובריח.
7. המשיבה מצידה סבורה כי הבקשה איננה מעלה כל עילה למתן רשות ערעור על פי המבחנים המקובלים לכך. לשיטתה, "בעניינו של המבקש לא נפסקה כל הלכה חדשה והוא אינו מעורר סוגיה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית", ואף לא נגרם לו עיוות דין.
- לגופם של דברים, המשיבה סבורה כי העונש שהושת על המשיב הוא עונש ראוי, אשר איננו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות מן הסוג שבהן הורשע המבקש. כן גורסת המשיבה, כי אין סתירה של ממש בין חוות הדעת השונות שהוכנו ביחס למבקש, וכולן מצביעות, בסופו של דבר, על כך שמסוכנותו של המבקש היא גבוהה יחסית, וכי אין הוא מגלה מוטיבציה כנה לטיפול.
- דין והכרעה
8. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובחומר שצורף לה ושמעתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. להלן יפורטו בקצרה הנימוקים למסקנתי זו.
9. הלכה ידועה היא כי בית משפט זה יתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי" רק במקרים שבהם הבקשה מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית, החורגת מעניינם של הצדדים להליך (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (להלן: הלכת חניון חיפה); רע"פ 4515/07 אבו שנב נ' מדינת ישראל (17.10.2007) (להלן: עניין אבו שנב)).
- בגדרי הבקשה שבפני, אין כל טעם המצביע על חשיבות משפטית-כללית, בהתאם להלכה שנקבעה בהלכת חניון חיפה ובעניין אבו שנב הנ"ל. בסופו של דבר, וחרף נסיבותיו של בא-כח המבקש לשוות לטענותיו אופי עקרוני, סבורני כי הבקשה שבפני סובבת כולה סביב נסיבותיו הפרטניות של המבקש - ולפיכך היא איננה מן הסוג המצדיק מתן רשות ערעור. די בכך כדי להביא לדחיית הבקשה.
10. גם לגופם של דברים אינני סבור כי יש ממש בבקשה. שתי הערכאות הנכבדות קמא נתנו דעתן בהרחבה למכלול הנתונים ביחס למבקש, לרבות חוות הדעת השונות שהוכנו בעניינו, ושתיהן גם יחד הגיעו לכלל מסקנה כי האיזון הראוי, הן בנוגע לנסיבותיו האישיות של המבקש, הן באשר לעבירות שבהן הורשע, והן ביחס לשיקולי הענישה השונים - מצדיק השהית עונש של שנת מאסר בפועל על המבקש. לא מצאתי, כי במסקנה זו נפלה שגגה המצדיקה את התערבותו של בית משפט זה.
11. לפיכך הגעתי לכלל מסקנה כי הן מבחינת ההלכות ביחס למצבים שבהם תנתן רשות ערעור, והן לגוף הדברים - אין מקום להיענות לבקשה. יחד עם זאת, אציין כי החלטתי זו ניתנת, בין השאר, על בסיס ההנחה כי המבקש ישולב - כפי שראוי שישולב - בטיפול מתאים להפחתת מסוכנותו המינית גם בתוך כותלי בית הסוהר. במידה ולימים יתברר כי שונים הם פני הדברים, תהיה פתוחה בפני המבקש האפשרות לעתור כנגד שירות בתי הסוהר ולבקש את שילובו במסגרת טיפולית שכזו.
12. סוף דבר: נוכח כל האמור לעיל - בקשת רשות הערעור נדחת. נוכח דחיית בקשת רשות הערעור, מתבטלת החלטתי מתאריך 21.05.2013 ביחס לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש.
- המבקש יתייצב איפוא לריצוי עונש המאסר בפועל עד לתאריך 02.06.2013 בשעה 10:00 בימ"ר "ניצן", כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. המבקש רשאי לתאם את הכניסה למאסר, כולל את האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, בטלפונים: **-*****, **-*****. ניתנה היום, י"ג בסיון התשע"ג (22.05.2013).